

ZAPISNIK

seje skupščine, ki je potekala 27. junija, 2023 s pričetkom ob 10.00 uri v dvorani Borisa Podrecca rektorata UM

Prisotni: zasl. prof. dr. Peter Glavič, zasl. prof. dr. Ludvik Toplak, izr. prof. dr. Lučka Lorber, red. prof. Jožica Knez Riedl, red. prof. dr. Ivan Zagradišnik, izr. prof. dr. Jože Nemec, zasl. prof. dr. Miroslav Rebernik, red. prof. dr. Marjeta Ciglencečki, izr. prof. Maksimiljan Feguš, red. prof. dr. Matjaž Klemenčič, zasl. prof. dr. Jože Lipnik, zasl. prof. dr. Zmago Turk, zasl. prof. dr. Karl Jezernik, **prof. dr. Bruno Grbac (Univerza Reka), prof. dr. Zoran Mrša (Univerza Reka), red. prof. dr. Božena Knežević, prof. dr. Jasna Krstović (Univerza Reka), prof. dr. Neda Vitezić (Univerza Reka),** Jože Furman, (kabinet rektorja), Nataša Marinič Petrovič, (strokovna služba)

Svojo odsotnost opravičili: red. prof. dr. Igor Tičar, red. prof. dr. Elko Borko, izr. prof. dr. Borut Gorišek, višja pred. prim. Jelka Reberšek Gorišek, dr. inf. med., red. prof. prim. Marjan Skalicky, dr. med, red. prof. dr. Dean Korošak, zasl. prof. dr. Silvo Devetak, red. prof. dr. Andrej Polajnar, zasl. prof. dr. Breda Pečovnik Balon, zasl. prof. dr. Rudolf Pušenjak.

Dnevni red:

1. Pozdrav, zasl. prof. dr. Peter Glavič
2. Trajnostna, konkurenčna, ustvarjalna in uspešna Slovenija, zasl. prof. dr. Peter Glavič
3. Sprejem zapisnika zadnje skupščine in poročilo o izvršitvi sklepov, zasl. prof. dr. Peter Glavič
4. Predstavitev ključnih aktivnosti CZPUVU, vodja centra in vodje skupin
5. Volitve IO CZPUVU, november 2023
6. Predstavitev delovanja Kluba upokojenih profesorjev Univerze na Reki, prof. dr. sc. Jasna Krstović

K Tč 1)

Navzoče pozdravi vodja centra, zasl. prof. dr. Peter Glavič ter vodja kabineta rektorja UM, gospod Jože Furman, ki pove, da mu je v veliko veselje in čast, da člane skupščine in goste iz Kluba upokojenih profesorjev Univerze v Reki pozdravi v svojem imenu in v imenu vodstva Univerze v Mariboru, še posebej v imenu rektorja prof. dr. Zdravka Kačiča, ki je trenutno na službeni poti v tujini. Ob tem rektor izreka zahvalo in priznanje vodstvu Centra za vso opravljeno 4-letno neutrudno delo od ustanovitve z dne 24. septembra 2019.

Dodaja svoje misli na podlagi dolgoletnega dela na univerzi in spremljanja dela upokojenih profesorjev centra ter tudi sodelovanja z mnogimi.

Ob tem častitljivem skupu izkušenj in modrosti me preveva izraz globokega spoštovanja do vseh in vsakogar ter se v tem duhu pridružuje misli enega najpomembnejših psihologov in filozofov 20. stoletja švicarskega zdravnika in psihologa Carla Gustava Junga: *»S spoštovanjem se oziramo na naše sijajne učitelje, s hvaležnostjo pa na tiste, ki so se dotaknili naših človeških čustev«.*

V zadnjem času najbrž vsi nekako boleče zaznavamo spremembe v družbi, katerih posledice žal prevečkrat občutimo kot rušenje medgeneracijske solidarnosti. Kot da različne generacije govorimo različne jezike, se ne razumemo dobro in se ne slišimo dobro. Upa in verjame, da se bo to stanje

izboljšalo in bomo vse generacije sledile misli častnega doktorja UM akademika Antona Trstenjaka, ki je verjel, da je sodelovanje in sožitje med ljudmi, ob strpnem sodelovanju in premagovanju razlik, mogoče.

SKLEP 1: Potrdi se dnevni red skupščine.

K Tč 2

Zasl. prof. dr. Peter Glavič je opravil analizo o trajnosti, konkurenčni in ustvarjalni Sloveniji do leta 2030 in možnostih hitrejšega razvoja do leta 2030. Odgovarjal je tudi na vprašanja odsotnih in poročal o trajnostno, konkurenčni, ustvarjalni Sloveniji.

K tč3)

Zasl. prof. dr. Peter Glavič predstavi tretjo točko in pove sledeče:

*Skupščina je 9. 12 2022 po uvodnem predavanju sprejela:

- zapisnik 8. seje skupščine in pregled uresničevanja sklepov; **sklepi** so bili izvršeni,
- poročila o delu IO in DS ter program dela za leto 2023, program dela se izvaja

* Skupščina je sprejela še naslednje **sklepe**:

- Senat UM naj presodi o določilih pravilnika o pomenu digitalizacije v letu 2023 in iz pravilnika umakne določilo o ukinitvi e-naslava UM ob upokojitvi visokošolskih učiteljev.
- Za nadomestnega člana IO je bil izvoljen izr. prof. dr. Jože Nemec
- Pristopi se k oblikovanju DS Pravo, ki jo bo vodil zasl. prof. dr. Šime Ivanjko.
- V letu 2023 se bodo seje načrtovale hibridno – preko spleta in v živo
- zapisnik 8. seje skupščine in pregled uresničevanja sklepov; **sklepi** so bili izvršeni,

- **IO je imel seje 9.1.2023, 6.3.2023, 18.4.2023 in 24.5.2023**

Sprejet je bil:

- predlog predavanj za člane v prvem polletju (Z. Turk, J. R. Gorišek);
- predlog predavanj za študente (Lorber, Glavič);
- predlog *sestankov* z vodstvi fakultet (FERI, FZV, FOV, FE);
- Poročilo o izdaji publikacije, ki bo predstavila dosedanje delo Centra in opozorila na ključna odprta vprašanja, povezana z našim delovanjem – do novembra 2023, z javno predstavitvijo
- poročilo o delu Sveta za starejše MOM (Z. Turk),
- predlog o delovanju članov na mednarodni konferenci IRDO,
- možnosti poimenovanju starejših, npr. seniorji,

Poročilo o delu Izvršnega odbora

- predlog prenovljene spletne strani, izposoja programa Zoom
- predlog vseživljenjskega izobraževanja na področju okolja
- poročilo razgovora vodje z rektorjem o tekoči problematiki
- Sistem ekspertov seniorjev (pobuda Slovenskega inovacijskega stičišča)

- novembrske volitve vodje in IO Centra – kandidacijski postopek
- posvet o Socialni gerontologiji z Almo Mater Europea

Neizvedene dejavnosti CZPUVU:

- V financiranje ni bil prijavljen noben raziskovalni projekt Centra; člani Centra imajo projekte
- Z vodstvom UM še nismo uspeli doseči dogovorov o:
 - izpolnjevanju nekaterih načel starosti prijazne univerze,
 - programu razogljičenja UM do leta 2030 oz. 2050, pravici upokojenih profesorjev do ohranitve spletnega naslova @um.si in dostopa do informacijsko-komunikacije tehnologije UM –sprejela jo je le FKKT, Senat UM predloga še ni obravnaval
- Nismo se še uspeli sestati z vodstvom obnovljene *Inovativne trajnostne in družbeno odgovorne UM*,

Sklep 3: Potrdi se poročilo o realizaciji sklepov in sklepov, ki so v izvajanju.

K Tč 4)

POROČILA O DELU DELOVNIH SKUPIN

Zasl. prof. dr. Peter Glavič poroča o delu skupin:

Skupina za e-učenje in e-izobraževanje

- Spremlja spletne publikacije v zvezi s tematiko uspešnega digitalnega izobraževanja in usposabljanja,
- spodbuja zagotavljanje univerzitetne informacijske tehnologije profesorjem in profesorjem po upokojitvi – predlog je bil 10. 2. 2023 posredovan članom Senata UM,
- sodelujejo v projektu Finančna pismenost za odrasle 2022–2024, vodi ga Andragoški center Slovenije
- Sodelovanje na sestanku STEM Education: Rethinking Science Education in Europe
- Medgeneracijska sodelovanja s študenti (izr. prof. dr. Lučka Lorber in red. prof. dr. Jožica Knez Riedl)

Skupina Medicina

- **Zasl. prof. dr. Zmago Turk** poroča o delu skupine in predlaga skupščini preoblikovanje skupine za medicino **v skupino za ZDRAVSTVO**.
- Skupina dobro sodeluje s FZV UM:
- kolegij dekanice je sprejel, da bi zaslužni profesorji našega centra lahko sodelovali pri izvedbi učnih enot z enkratnimi predavanji.

- aktivno sodelujejo tudi v raziskovalnem in pedagoškem programu
- predavanje prim. Jelke Gorišek dr. med., spec. infektologije, »Predlog Zakona o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja oz. samomoru in tudi evtanaziji« 5.6.2023
- Projekt: »Aktivno in zdravo staranje ob podpori metod digitalizacije«
- predavanja o perečih zdravstvenih temah za člane Centra
- zakon o dolgotrajni oskrbi starejših
- sodelovanje v Svetu za starejše, Mestne občine Maribor, prof. Zmago Turk
- projekt Erasmus+ z naslovom *Skupnosti starejših v evropskem prostoru*: primeri dobrih praks
- veliko mednarodnih stikov na Hrvaškem in Italiji
- Pred. zasl. prof. dr. Zmaga Turka, »Specifičnost zdravljenja v zdraviliščih«, 24.1.2023
- demonstracije pripomočkov za starejše
- preprečevanje motenj vida
- sodelovanje z Mediko-historično sekcijo Slovenskega zdravniškega društva
- sodelovanja s podobnimi ustanovami in društvi v Sloveniji, Evropi in svetu – zgodovina mariborskega zdravstva

SKLEP 4: Na predlog zasl. prof. dr. Zmaga Turka se Skupina za medicino preimenuje v skupino za ZDRAVSTVO.

Skupina Umetnost in humanistika

- Oblikovanje spletne predstavitve Umetnost na UM;
- spominski zapisi in intervjuji z uglednimi upokojenimi profesorji UM; podpora vodstva UKM,
- gradivo naj bi bilo objavljeno na spletni strani UKM.
- sodelovanje pri publikaciji Centra o njegovih aktivnosti
- skomponirana lastna skladba (Feguš Maksimiljan)

Skupina za inovativen trajnostni in družbeno odgovoren razvoj

- Analiza razvoja Slovenije – okoljski, družbeni, ekonomski in trajnostni razvoj s posebnim delom na izobraževanju, raziskovanju, inovacijah, tehničnem razvoju;
- Predlog stališč Centra do pokojninske reforme,
- izpolnjevanje 17 ciljev trajnostnega razvoja OZN; anketa: univerze in neto ničelni izpusti toplogrednih plinov, projekt sofinancira Copernicus Alliance, po vzoru Tehniške univerze v Gradcu, ki že izvaja tak načrt,
- Sodelovanje v Svetu za razvoj SAZU
- Erasmus+ projekt o izobraževanju za trajnostno poročanje podjetij z nad 250 zaposlenimi in MSP v dobavnih verigah
- Medgeneracijsko srečanje, predavanje zasl. prof. dr. Peter Glavič, »Okoljski in ogljični odtis«, 11.5.2023

Skupina za varstvo okolja

Delovna skupina Varstvo okolja v sodelovanju z uglednimi zunanji strokovnjaki razvija sodoben celosten, sistemski in v prihodnost usmerjen pristop k inoviranju za zeleni prehod in varstvo okolja ter

pripravlja njegov prenos v sistem vzgoje in izobraževanja, s poudarkom na visokošolskem izobraževanju.

V 1. polletju 2023 smo v okviru priprave in izvedbe **3. konference IRDO in Državlanske pobude za Integralno zeleno Slovenijo** (2. dan konference IRDO 2023, <https://www.irdo.si/en/irdo-conference/>) nadaljevali obravnavo novejših konceptov na tem področju in usmeritev za njihov prenos v praktično delovanje. Vključili smo aktualne teme premostitve vrzeli v implementaciji trajnosti s sistemskimi pristopi, preobrazbe energetskega sektorja, participativnega finančnega pristopa, obnove planeta preko integralnih domov za človeštvo in gradnje gospodarstva blaginje, z vizijo Slovenije kot vzorčne države. Predstavili smo nove uvide in izsledke v pomoč napredku vzgoje in izobraževanja za zeleni prehod in okoljsko trajnostnost, tudi v sodelovanju z nosilci projekta Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju. Ključni viri s področja izobraževanja, ki so relevantni tudi za visokošolsko izobraževanje:

- priročnik za izobraževalce *Education for Sustainable Development Goals, Learning Objectives* (UNESCO, 2017), ki za vse cilje trajnostnega razvoja CTR oz. SDGs predlaga učne cilje in ključne teme,

- *PRIPOROČILO SVETA z dne 16. junija 2022 o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj (2022/C 243/01)*), ki ga dopolnjuje *GreenComp, Evropski okvir kompetenc za trajnostnost (JRC, 2022)* Učne cilje za CTR-je smo povezali s tem skupnim evropskim okvirom za izobraževanje o trajnostnem razvoju s poudarkom na okoljskem vidiku, zlasti z okvirom kompetenc GreenComp, ki 12 trajnostnih kompetenc razvršča v štiri področja: posebljanje vrednot trajnostnosti, sprejemanje kompleksnosti v trajnostnosti, zamišljanje trajnostnih prihodnosti in delovanje za trajnostnost.

Ključna spoznanja in usmeritve na navedenih področjih so deloma predstavljene v **prispevku za zbornik centra** (v pripravi do konca junija), v širšem obsegu in bolj razdelano pa v **programu vseživljenjskega učenja na področju zelenega prehoda, okolja in trajnostnega razvoja** (v pripravi, izvedba v sodelovanju z UM). Pri tem gradimo na dosežkih konference IRDO 2022 in drugih aktivnosti delovne skupine v lanskem letu. V ospredju je znanje za zeleni prehod, kot ga razvijamo v Evropi v povezavi z Evropskih zelenim dogovorom.

Predlog programa vseživljenjskega učenja:

- Izhodišča za pripravo programa za vseživljenjsko učenje (VŽU): zelen in vključujoč prehod v nizko ogljično, krožno in bio-gospodarstvo:
 - Pregled dokumentov EU in Slovenije o razvoju VŽU
 - pregled primerov dobrih praks, programi vseživljenjskega učenja na tujih univerzah
- Vseživljenjsko učenje bi imelo dva cilja: 1) dokončati manjkajočo formalno izobrazbo, 2) neformalno izobraževanje, ki bi kandidatu omogočalo osveževanje znanja, npr. potrdilo o tem na vsakih 5 let. Uporabljali naj bi mikro-dokazila, točke bi zbirali iz:
 - študija izbirnih predmetov,
 - udeležbe na drugih predavanjih, konferencah, seminarjih (s potrdilom ali objavo prispevka),
 - objavljenih del (znanstvenih, strokovnih in poljudnih člankov, knjig, poglavij v knjigah),
 - dosežkov, npr. nagrad, priznanj, odlikovanj.
- Razgovori z rektorjem, dekanom FKKT idr.
- novi uvidi in izsledki v pomoč napredku vzgoje in izobraževanja za zeleni prehod in okoljsko trajnostnost;

- skupni evropskim okvirom za izobraževanje o trajnostnem razvoju s poudarkom na okoljskem vidiku, zlasti z okvirom kompetenc GreenComp,
- sodelovanje z nosilci projekta Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju
- program vseživljenjskega učenja na področju zelenega prehoda, okolja in trajnostnega razvoja

Skupina za dostopnost univerzitetne informacijske tehnologije za visokošolske učitelje

- opravljena je bila analiza praks v EU in ZDA na tem področju
- na seji skupščine 9.12.2022 je bil sprejet sklep, da se predlaga Senatu UM ureditev dostopnosti,
- predlog za ureditev dostopnosti je bil posredovan Senatu UM

Razprava o poročilih

Red. prof. dr. Jožica Knez Riedl je dne 9.5.2022 kot je bilo dogovorjeno, imela za študente predavanje *»Potrebe, želje in sanje – njihova prepletenost kot motiv v posameznih fazah življenjskega cikla, s poudarkom na fazi odraščanja in vstopanja v samostojno življenje«*. Kot je razvidno s spletne strani Študentskega sveta UM in iz posamičnih mailov, smo dobro pričeli. Z navedenim moramo nadaljevati in ustrezno vnesti v načrt dela.

Zasl. prof. dr. Miroslav Rebernik doda, da bo leta 2024 minilo natanko pol stoletja od ukinitve samostojne študentske organizacije Skupnosti študentov, ki se je kot samoupravna politična organizacija razlikovala od drugih »družbeno političnih organizacij«! Bila je organizacijski okvir, financer in zaledje študentskega gibanja in pri nekaterih dogodkih v tistem času »edina opozicijska organizacija«. Pomembno je vplivala na razvoj univerzitetnega študija v Sloveniji. Delovanje Skupnosti študentov je bilo del slovenske politične pomladi na prelomu iz šestdesetih v sedemdeseta leta.

Posamezni fragmenti o delovanju Skupnosti študentov so opisani v zbornikih: »Študentsko gibanje 1968/72«, »1968:čas upora, upanja in domišljije«, »Zbornik 70/71«, a celovite obravnave še ni doživela. Razloga sta tudi letno menjavanje vodstev organizacije ter nepopolna dokumentacija.

Zbornik bo temeljil na ohranjenih dokumentih in pričevanjih. Uredniški odbor je povabil k sodelovanju širok krog avtorjev. Seveda ne gre za zaključen seznam, vabljeni smo vsi, ki smo bili del Skupnosti študentov 68-74. V zborniku želimo za slovensko zgodovino razsvetliti različne vidike delovanja Skupnosti študentov (akcije, proteste, organizacijske oblike in politike) kot tudi uspešno in manj uspešno njeno delo po petdesetletni časovni distanci. Poleg razprav in analiz bomo v zborniku objavili tudi spominske zapise, zgodbe, anekdote in fotografije iz tistega časa. V Google drive nameravamo naložili pisne vire, ki smo jih doslej zbrali, do katerih bomo lahko dostopali vsi avtorji prispevkov.

Program dela centra v letu 2023

- Delovanje na osnovi Akta o ustanovitvi in delovanju centra
- Uveljavljanje načel omrežja »Starosti prijaznih univerz«
- podpora akademskemu delu zaslužnih profesorjev
- sodelovanje v pedagoškem in raziskovalnem delu članic

- spletna srečanja s preostalimi fakultetami UM
- objave razgovorov in tematskih člankov v Delu, Večeru, Umniverzumu, Bulletinu EAPE idr.
- program dela v šestih delovnih skupinah
- sodelovanje na mednarodnih konferencah in sestankih
- poročilo o delu Centra v obdobju 2019–2023 in volitve novega vodstva Centra

Sklep 5: Potrdijo se poročila o delu delovnih skupin centra, ki jih je predstavil vodja centra.

k TČ5)

Zasl. prof. dr. Peter Glavič pove, da se meseca novembra 2023 izteka mandat IO in vodji centra, zato bo potrebno izvesti volitve članov IO in vodje CZPUVU UM.

Izr. prof. dr. Lučka Lorber doda, da postopek izbire določajo *Pravila delovanja CZPUVU UM*, sprejeta 2. 2. 2021. V členih 9, 10 in 11 je določena izvedba volitev, volitve članov IO in izvolitev vodje Centra z mandatno dobo štirih let. Člani Izvršnega odbora so lahko enkrat ponovno izvoljeni.

SKLEP 5: Člane centra se pozove, da predlagajo člane, ki bi aktivno sodelovali pri vodenju Centra v obdobju 2023 – 2027. Svoje predloge naj posredujejo Nataši Marinič Petrovič do 15. septembra, 2023.

K tč 6)

Prof. dr. Jasna Krstović, predsednica Kluba upokojenih profesorjev Reka se v svojem in imenu ostalih kolegov iz Reke zahvali za povabilo na skupščino.

Predstavi Klub upokojenih profesorjev in pove, da je senat Univerze na Reki potrdil klub tretjega življenjskega obdobja, s ciljem omogočanja sodelovanja v akademskih aktivnostih z upokojenimi profesorji na Reki. Želijo, da se klub imenuje »**KLUB ACADEMICUS**« z upanjem, da senat potrdi takšen naziv.

Univerza na Reki je prva v Hrvaški, ki ima voljo in trud vložiti vse napore v razvoj akademskih profesorjev v pokoju, temelji na načelu dobrotnosti vključevanja upokojenih profesorjev v skupnost v skladu z njihovim statusom. Teži se k ustvarjanju trajnega delovanja znotraj akademske skupnosti s ciljem razvoja nove institucionalne kulture, vrednostnega okvira v skladu z načelom AGE FRIENDLY univerze. (starosti prijazna univerza).

S člani reške univerze smo navezali tudi mednarodne stike in so nas v jeseni letošnjega leta povabili v Reko na delovni obisk.

Sklep 6 : Sprejme se pobuda članov IO Kluba upokojenih profesorjev Univerze na Reki, da se vzpostavi medsebojno sodelovanje oz. informiranje o načrtovanih aktivnostih.

Izr. prof. dr. Lučka Lorber izreče pohvalo Nataši Marinič Petrovič za ves trud, ažurnost, odgovorno in skrbno delo ter podporo članom CZPUVU.

K tč 7)

RAZNO

Izr. prof. dr. Lučka Lorber se je v imenu IO CZPUVU UM zahvalila ge. Nataši Marinič Petrovič za njeno delo, koordinacijo aktivnosti in organizacijo dogodkov.

Seja je bila zaključena ob 13.00 uri.

Zapisala:

Koordinatorica dela CZPUVU

Nataša Marinič Petrovič

Vodja CZPUVU

zsl. prof. dr. Peter Glavič